

Datos Identificativos				2011/12	
Asignatura	Historia Económica			Código	611G02002
Titulación	GRAO EN ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS				
Descriptores	Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
	Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán Galego				
Prerrequisitos					
Departamento	Economía Aplicada 1				
Coordinación	Martinez Lopez, Alberte	Correo electrónico		alberte.martinez@udc.es	
Profesorado	Alonso alvarez, Luis			Correo electrónico	
	Maixe Altas, Joan Carles			carlos.maixe@udc.es	
	Martinez Lopez, Alberte			alberte.martinez@udc.es	
	Miras Araujo, Jesus			jesus.miras@udc.es	
Web	http://				
Descrición xeral	<p>Esta materia pretende dous obxectivos primordiais. Por un lado, coñecer as transformacións económicas que conduciron ao mundo contemporáneo á situación actual. Partindo da preponderancia europea e occidental na economía mundial, buscamos as bases dese liderado, sen facer táboa rasa do resto do mundo. Por outro lado, analizar a evolución económica de España no longo prazo, tomando como punto de inicio as condicións determinadas pola crise do Antigo Réxime, para despois determinar o marco xeral do crecemento económico español contemporáneo.</p> <p>Desenvolvemos o temario baixo unha dobre perspectiva, cronolóxica e espacial. Para elo, analízase o impacto da expansión europea no resto do mundo durante os séculos modernos, na que España tivo un rol sobresaínte, aínda que con importantes contrastes, sobre todo de carácter rexional; as consecuencias da industrialización europea na economía internacional no século XIX, incluído o insuficiente impacto sobre a modernización da economía española; e, finalmente, as tensións dun século de globalización, o XX, que para España significou unha loita –non sempre exitosa– por achegarse aos ritmos socioeconómicos europeos. Así mesmo, pese ao contido xeneralista da materia, prestarase especial atención á análise da evolución da empresa nos dous últimos séculos, e ao estudo das relacións entre a empresa e o crecemento económico.</p>				

Competencias da titulación	
Código	Competencia
A1	Xestionar e administrar una empresa ou organización de pequeno tamaño, entendendo a súa ubicación competitiva e institucional e identificando as súas fortalezas e debilidades.
A2	Integrarse en calquera área funcional dunha empresa ou organización mediana ou grande e desempeñar con soltura calquera traballo de xestión nela encomendada.
A3	Valorar a partir dos rexistros relevantes de información a situación e previsible evolución dunha empresa.
A4	Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas de empresas e mercados.
A5	Redactar proxectos de xestión ou de áreas funcionais da empresa.
A6	Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A7	Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A8	Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A9	Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A10	Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A11	Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A12	Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da

comunidade autónoma.

- C2 Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
- C3 Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
- C4 Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.**
- C5 Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
- C6 Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.**
- C7 Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.**
- C8 Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados de aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Tipoloxía	Competencias da titulación	
Coñecer e entender a realidade económica internacional e española, coas súas transformacións no longo prazo, así como a evolución das institucións económicas e da actividade empresarial.	saber	A7 A8	
Coñecer e entender a natureza da empresa e a súa relación co entorno socioeconómico	saber	A4 A6	C6
Asimilar que as realidades económicas son complexas, interrelacionadas con variables sociais, políticas e culturais, e inmersas nun contexto dinámico	saber		C4 C6
Apreciar o papel desempeñado polos factores económicos e os factores institucionais nos procesos de desenvolvemento económico	saber	A7	
Análise das variábeis que determinaron o liderado occidental no proceso de crecemento económico contemporáneo	saber	A7	
Axudar a entender as orixes e persistencia das desigualdades socioeconómicas entre países	saber	A7	
Aplicar conceptos básicos da economía e da empresa a diferentes contextos históricos	saber	A4 A8	
Coñecer as distintas modalidades de empresa xurdidas na evolución histórica recente, e os factores que condicionaron as súas formas de crecemento	saber	A7	
Potenciar o emprego de técnicas e instrumentos cuantitativos básicos que impliquen o uso de material estatístico e gráfico	saber	A8 A11	
Capacidade analítica e sintética	saber facer		C4
Capacidade crítica e autocrítica	saber facer		C4 C6
Capacidade de traballo en grupo	saber facer	A12	C4
Capacidade de expresión, oral e escrita	saber facer		C1
Reforzar a capacidade de comprensión lectora	saber facer		C1
Elaborar e defender argumentos sobre cuestións económicas	saber facer	A11 A12	
Resolver problemas sobre as cuestións económicas, facendo uso dos coñecementos sobre a realidade empresarial, as teorías, os modelos e os métodos científicos da economía e a empresa	saber facer	A4 A8 A11	
Capacidade de procura, selección e elaboración de información	saber facer	A3 A6	
Capacidade de aplicación dos coñecementos adquiridos á interpretación do material estatístico, gráfico e documental	saber facer	A9 A11	

Destreza na aplicación de técnicas cuantitativas para o tratamento de repertorios estatísticos	saber facer	A8 A11	
Capacidade para o traballo autónomo	saber facer		C4
Capacidade de aplicar o coñecemento na práctica	saber facer		C4 C6 C7
Analizar e interpretar datos básicos da conxuntura económica	saber facer	A3	C4
A materia aporta valores humanísticos e culturais importantes para desenvolver o liderado empresarial ao que están chamados os futuros Graduados en Administración e Dirección de Empresas	saber ser/estar	A1 A2	C4

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1: As economías europeas preindustriais (siglos XVI-XVIII)	1. As economías agrícolas tradicionais 2. O crecemento do comercio e a manufactura 3. A estrutura da economía española no Antigo Réxime
Tema 2: O proceso de industrialización. A Revolución Industrial e a difusión de crecemento económico moderno (1780-1870)	1. Revolución industrial e crecemento económico no século XIX 2. Pautas de industrialización 3. O difícil arranque do desenvolvemento capitalista en España
Tema 3: A segunda revolución industrial, 1870-1945	1. A revolución tecnolóxica, a internacionalización das economías e o nacemento da empresa moderna 2. A inestabilidade de entreguerras, 1914-1945 3. A fallida modernización da economía española
Tema 4: De Bretton Woods á crise de 2008	1. A nova orde económica internacional (1945-1958) 2. Do círculo virtuoso ao círculo vicioso (1959-1985) 3. A era da globalización e a súa repercusión na empresa 4. Do colapso do primeiro franquismo á modernización da economía española

Planificación						
Metodoloxías / probas	Atención personalizada	Avaliación	A Horas presenciais	F Factor estimado de horas non presenciais	B Horas non presenciais / traballo autónomo	C (A+B) Horas totais
Actividades iniciais	☒	☒	3	0	0	3
Análise de fontes documentais	☒	☒	13	2	26	39
Estudo de casos	☒	☒	5	3	15	20
Lecturas	☒	☒	8	1	8	16
Proba obxectiva	☐	☒	2	17	34	36
Seminario	☒	☒	2	0	0	2
Sesión maxistral	☐	☒	17	1	17	34

Atención personalizada   0 0 0 0

C (A+B)
Horas totais **150**
Carga lectiva en créditos ECTS UDC 6

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Integran as seguintes actividades: - Técnicas de procura de información sobre Economía e Empresa e Ciencias Sociais en xeral. Utilizarase como ferramenta, entre outras, o "Buscador de Economía y Empresa de la Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de la UDC". - Técnicas de comentarios de textos. - Técnicas de análise de material gráfico e estatístico.
Sesión maxistral	Nestas sesións o profesor impartirá as pautas chave da materia que o alumno debe coñecer e preparar con traballo persoal e coa axuda do resto de instrumentos que ofrece o curso.
Lecturas	Análise e discusión de lecturas obrigatorias, complemento das clases maxistras. Realizarase, preferentemente, no tempo dedicado a titoría de subgrupo de 15 alumnos.
Estudo de casos	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas.
Seminario	Complemento das lecturas, estudos de caso e prácticas (materiais cuantitativos e cualitativos discutidos en clase).
Análise de fontes documentais	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas.
Proba obxectiva	Consistirá na realización dun exame escrito sobre os contidos do programa.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	En cada unha das metodoloxías que aquí se especifican procurarase unha atención personalizada, nas correspondentes sesións de clase ou en horario de titoría do profesor.
Lecturas	
Estudo de casos	
Seminario	
Análise de fontes documentais	

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
	Complemento das lecturas, estudos de caso e prácticas (materiais cuantitativos e cualitativos discutidos en clase).	
Seminario	A súa avaliación será conxunta coa das lecturas. Na súa avaliación terase en conta a participación do alumno na aula.	0
Análise de fontes documentais	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo. Na súa avaliación terase en conta a participación do alumno na aula.	35

Lecturas	Análise e discusión de lecturas obrigatorias, complemento das clases maxistras. Realizarase, preferentemente, no tempo dedicado a titoría de subgrupo de 15 alumnos. Na súa avaliación terase en conta a participación do alumno na aula.	15
Estudo de casos	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas. A súa avaliación será conxunta coa da análise de fontes documentais. Na súa avaliación terase en conta a participación do alumno na aula.	0
Actividades iniciais	Integran as seguintes actividades: - Técnicas de procura de información sobre Economía e Empresa e Ciencias Sociais en xeral. Utilizarase como ferramenta, entre outras, o "Buscador de Economía y Empresa de la Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de la UDC". - Técnicas de comentarios de textos. - Técnicas de análise de material gráfico e estatístico. A súa avaliación será conxunta coa da análise de fontes documentais. Na súa avaliación terase en conta a participación do alumno na aula.	0
Sesión maxistral	Nestas sesións o profesor impartirá as pautas chave da materia que o alumno debe coñecer e preparar con traballo persoal e coa axuda do resto de instrumentos que ofrece o curso. A súa avaliación farase basicamente ao través da proba obxectiva de final de curso.	0
Proba obxectiva	Consistirá na realización dun exame escrito sobre os contidos do programa. Para superar a materia haberá que obter polo menos quince puntos. Valorarase a capacidade de expresión, manexo e dominio do vocabulario específico, capacidade analítica e sintética, e coñecemento dos contidos do programa.	50

Observacións avaliación

O alumnado que só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final será cualificado como non presentado, con independencia da cualificación acadada.

Está prohibido o acceso ao exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información.

É obrigatoria a presentación dun documento oficial de identificación para o acceso ao exame.

Fontes de información

Bibliografía básica

Para a preparación do exame final e para facilitar a elección dos traballos tutelados e da bibliografía pertinente é recomendábel a consulta dalgún dos

seguintes manuais, en especial dos citados no primeiro bloque:

COMÍN, F.; M. HERNÁNDEZ y E. LLOPIS (Eds.) (2002), *Historia económica de España, siglos X-XX*, Barcelona, Crítica.

FELIU, G., SUDRIÀ, C. (2007): *Introducción a la historia econòmica*. Valencia, Universitat de València.

PALAFOX, J. (coord.) (1998): *Curso de historia económica*, Valencia, Tirant lo Blanch.

ALDCROFT, D.H. (2003): *Historia de la economía europea, 1914-2000*, Barcelona, Crítica.

ANES, G. (ED.) (1999), *Historia económica de España, Siglos XIX y XX*, Barcelona, Galaxia Gutenberg, Círculo de Lectores.

ARTOLA, M. (dir.), (1993), *Enciclopedia de Historia de España*. Tomo I. Madrid : Alianza Universidad.

BRODER, A. ET AL (2001), *Historia de la España contemporánea: desde 1808 hasta nuestros días*, Barcelona, Ariel

CAMERON, R. (2005): *Historia económica mundial. Desde el Paleolítico hasta el presente*, Madrid, Alianza Editorial.

CARRERAS, A. y X. TAFUNELL (2003), *Historia económica de la España contemporánea*, Barcelona, Crítica

COMÍN, F., HERNÁNDEZ, M. y LLOPIS, E. (eds.) (2002), *Historia económica de España, siglos X-XX*, Barcelona, Crítica.

- (2005), *Historia económica mundial, siglos X-XX*, Barcelona, Crítica.

COMÍN, F.; MARTÍN ACEÑA, P. (eds.) (1996), *La empresa en la historia de España*. Madrid : Civitas.

DI VITTORIO, A. (coord.) (2003): *Historia económica de Europa: siglos XV-XX*, Barcelona, Crítica.

FOREMAN-PECK, J. (1995): *Historia de la economía mundial. Las relaciones económicas internacionales desde 1850*, Madrid, Prentice Hall.

GARCÍA DELGADO, J. L. y J.C. JIMÉNEZ (1999), *Un siglo de España. La economía*, Madrid, Marcial Pons.

GARCÍA RUIZ, J.L. (Coord.) CASADO, J., FATJÓ, P. y NÚÑEZ, G.

- (1998), *Historia de la empresa mundial y de España*. Madrid, Síntesis.
- GARCÍA, J.L. y MANERA, C. (2006), *Historia empresarial de España. Un enfoque regional en profundidad*. Lid, Madrid.
- GERMAN, L., E. LLOPIS, J. MALUQUER Y S. ZAPATA (EDS.) (2001), *Historia económica regional de España siglos XIX y XX*, Barcelona, Crítica
- KENWOOD, A.G. e A.L. LOUGHEED (1991): *Historia del desarrollo económico internacional*, Madrid, Istmo, vol. 1.
- KRIEDTE, P. (1994): *Feudalismo tardío y capital mercantil*, Barcelona, Crítica.
- LLOPIS, E. (eds.) (2004), *El legado económico del Antiguo régimen en España*, Barcelona, Crítica.
- MARCOS, A. (2000), *España en los siglos XVI, XVII y XVIII economía y sociedad*. Barcelona : Crítica.
- NADAL, J. (1975), *El fracaso de la revolución industrial en España, 1814-1913*, Barcelona, Ariel.
- NADAL, J.; CARRERAS, A. Y C. SUDRIÁ (COMP.) (1987), *La economía española en el siglo XX. Una perspectiva histórica*, Barcelona, Ariel.
- NADAL, J. Y CARRERAS, A. (DIRS.) (1990), *Pautas regionales de la industrialización española (siglos XIX y XX)*, Barcelona, Ariel.
- OCAMPO SUÁREZ-VALDÉS, J. (1998): *Historia económica mundial y de España*, Oviedo, Universidad de Oviedo.
- PRADOS DE LA ESCOSURA, L. (1998), *De Imperio a nación. Crecimiento y atraso económico en España (1780-1930)*, Madrid, Alianza Universidad.
- PRADOS DE LA ESCOSURA, L. (2003), *El progreso económico de España (1850-2000)*. Fundación BBVA, Madrid.
- SÁNCHEZ-ALBORNOZ, N. (EDS.) (1985), *La modernización económica de España, 1830-1930*, Madrid, Alianza Universidad.
- TORTELLA, G. (1994), *El desarrollo de la España contemporánea. Historia económica de los siglos XIX y XX*, Madrid, Alianza Universidad.
- VALDALISO, J. M.^a, y LOPEZ, S. (2007): *Historia económica de la empresa*, Crítica, Barcelona. Existe unha 1ª edición do 2000.
- VRIES, J. de (1992): *La economía de Europa en un período de crisis*,

1600-1750, Madrid, Cátedra.

ZAMAGNI, V. (2001): *Historia económica de la Europa contemporánea: de la revolución industrial a la integración europea*, Barcelona, Crítica.

**Bibliografía
complementaria**

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

A materia non esixe requisitos previos. Porén, considéranse recomendábeis algúns prerequisites e coñecementos previos:

- Coñecemento básico de informática a nivel de usuario (procesador de texto, folia de cálculo, navegador de Internet).
- Coñecementos de Historia Universal.
- Coñecementos de Historia de España.
- Familiaridade con conceptos básicos de Economía.

Durante o desenvolvemento das clases promoverase a participación dos alumnos a través de exercicios e preguntas que permitan comprobar a asimilación de coñecementos e o manexo dos conceptos utilizados.